

ӘОЖ 687016;151
ГТАХР 64.29.41

ТРАНСФОРМАЦИЯ ӘДІСІН ПАЙДАЛАНЫП ТОЙ КӨЙЛЕГІН ӘЗІРЛЕУ

¹Р.О. ЖИЛИСБАЕВА, ¹Е.К. ДОСАНОВ

(¹«Алматы технологиялық университеті» АҚ, Алматы, Қазақстан)
E-mail: rau_45@mail.ru, dosanov9217@mail.ru

Мақалада трансформация әдісі арқылы жобаланған той көйлектерінің бірнеше нұсқалары ұсынылады. Бұл мақаланың мақсаты әйелдерге арналған үйлену той көйлегінің жинағын көркемдік жобалау болып табылады. Осы мақсатқа жету үшін өзара байланысты бір-қатар мәселелер мен міндеттер шешілді: сән бағыттарын зерттеу және пайдалану, шығармашылық дереккөзді талдау, киім үлгілерінің перспективалық коллекциясын әзірлеу, модельдің техникалық эскизін орындау. Зерттеу нәтижесінде той көйлегінің жиынтығы әзірленді.

Негізгі сөздер: той көйлегі, жиынтық, мата ассортименті, тренд, трансформация.

ИЗГОТОВЛЕНИЕ СВАДЕБНОГО ПЛАТЬЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДА ТРАНСФОРМАЦИИ

¹Р.О. ЖИЛИСБАЕВА, ¹Е.К. ДОСАНОВ

(¹АО «Алматинский технологический университет», Алматы, Казахстан)
E-mail: rau_45@mail.ru, dosanov9217@mail.ru

В статье предлагается несколько видов свадебного платья, разработанных с помощью метода трансформации. Целью данной статьи является разработка нового художественно-проектного решения женского свадебного комплекта, который может использоваться в различных вариациях. Для достижения данной цели рассмотрен и решен ряд взаимосвязанных вопросов и задач: изучение и использование направлений моды, анализ исходных творческих источников, разработка перспективной коллекции моделей свадебной одежды. В результате исследования был разработан комплект свадебного платья.

Ключевые слова: свадебное платье, комплект, ассортимент ткани, тренд, трансформация.

DESIGNING A WEDDING DRESS USING THE TRANSFORMATION METHOD

¹R.O. ZHILISBAYEVA, ¹E.K. DOSANOV

(¹«Almaty Technological University» JSC, Almaty, Republic of Kazakhstan)
E-mail: rau_45@mail.ru, dosanov9217@mail.ru

The article offers several options for a wedding dress developed using the transformation method. The purpose of this article is the artistic design of a women's wedding set. To achieve this goal, a number of interrelated issues and tasks were considered and solved: the study and use of fashion trends, analysis of creative sources, development of a promising collection of clothing models, and execution of a technical sketch of the model. As a result of the research, a set of wedding dresses was developed.

Keywords: wedding dress, set, fabric assortment, trend, transformation.

Kіpіcne

Той көйлегі қыздың өміріндегі ең маңызды киім болып табылады, өйткені оны қаншалықты ұзақ және мұқият тандайтындықтан, ол қандай да бір киімдермен салыстырылмайды. Бұл бірегей қалыңдықтың киім үлгісі ғасырлар бойы жинақталған дәстүрлерді, өткен ұрпақтардың жаңғырығын және ежелгі салт-дәстүрлерді біріктіре отырып, терең символдық мағынаға ие. Сондықтан ол ұсақ бөлшектерге дейін мінсіз болуы керек, ең бастысы қалыңдықтың қалауымен: жарқын, ерекше, есте қалатындай болуы керек [1].

Сән дамуының үрдісі бірегей емес, ол әртүрлі. Кейбір эклектикалық бейнелерді жасай отырып, стильдер, үрдістер, бағыттар араласады және біріктіріледі. Үйлену көйлектеріне заманауи сән неғұрлым икемді болды, онда Готика мен бароккодан Авангардқа дейін әр түрлі стильдер мен бағыттар бірікті-

зрілуі және араласуы мүмкін. Онда стандартты шешімдер жоқ және киім үлгісі талғамға, көңіл-күйге және қиялға байланысты [2].

Зерттеу нысандары мен әдістері

Зерттеу нысаны ретінде қазіргі уақытта сәнге айналған той көйлектері алынды.

Тұтынушылардың талабын анықтау мақсатында маркетингтік зерттеу жүргізілді. Маркетингтік талдау нәтижесінде, тұтынушылардың той көйлегінің қандай үлгісін, түсін артық санайтындығы анықталып, сол бойынша жаңа үлгідегі той көйлегі жобаланды.

Сонымен қатар той көйлектерін тігуде пайдаланылатын мата түрлеріне тәжірибелік зерттеулер жүргізілді.

Нәтиже және оларды талдау

Vogue.ua интернет сайтында келтірілген мәліметтерге сүйене отырып, 2019-2020 жылдардағы той көйлегі сәнінің трендтері талданды (1-кесте) [3].

Кесте 1 – 2019-2020 жылдардағы той көйлегінің сәндік трендтері

№	Атауы	Суреті	Сипаттамасы
1	Гүл шашу және аппликация		Классикалық рәсімдерді жақтаушылар Galia Lahav, Elie Saab және Zuhair Murad сияқты гүлдермен себілген көйлектеріне батыл қосылуға болады. Ал сюрреализмді ұнататындар Viktor & Rolf-ға ұсынған көйлектерді тұтынуға болады.
2	Король балы		Корольдік үйлену тойы балмен бірге жүреді: сәнді белдемшелер, ұзын шлейфтер, воландар, фатин мен тюльдің жүздеген қабаттары. Carolina Herrera және Monique Lhuillier топтамаларында теңіз көбігін еске түсіретін көп қабатты және толқын тәрізді белдемшелерді көруге болады, ал ливандық дизайнер Эли Сааб тордан жасалған той көйлегін жасады.
3	Силуэтті көйлектер		2019/2020 күз-қыс маусымында Inbal Dror сияқты мыңдаған ұсақ кристалдармен безендірілген жартылай мөлдір силуэтті көйлектер, сондай-ақ Lela Rose және Galia Lahav сияқты жұқа шілтерілердің нұсқалары және Cushnie сияқты қысқа крой болады.

4	Минимализм		Крем торттарына ұқсас көйлектердің арасында жүз қабаттардан, жартылай мөлдір, ұшатын, силуэтті немесе күрделі конструкциялары бар және әр түрлі әшекейлері бар, ең төменгі нұсқалар да болды.
5	Кейптер		Дәстүрлі фатаның орнына Кейп пен түрлі жамылғы нұсқалары келді. Tadashi Shoji үйлену көйлектері кейппен әшекейленген, Zuhair Murad үйлену көйлектерінің құрамдас элементі ретінде шілтері ұсынады, ал Vera Wang викториан дәуіріндегі қыздар иығынан түсірілген сияқты, плисселген фатин мен нәзік шілтері үлкен жағаларын ұсынды.
6	Банттар		Бір үйлену маусымы осы тұрақты элементсіз өтпейді. Жаңа коллекцияларда Amsala брендінің дизайнерлері көйлектің жоғарғы жағын әсем бантпен безендірді, ал Viktor & Rolf оны көйлектің етегіне "русалка" силуэтін жасайды.
7	Фатадағы акцент		Жаңа маусымда фатаны таңдау кезінде, бір басты ережені есте сақтау керек-ол әсерлі және міндетті түрде ұзын болуы керек. Zuhair Murad аппликация мен кестемен безендірілген керемет фата дайындады. Elie Saab ұзын фаталардан басқа, фата-вуали түріндегі тағы бір балама нұсқаны ұсынды.
8	Шалбарлы жинақ		Үйлену той коллекцияларында шалбарлы костюмдер мен комбинезондар жиі кездеседі. Дизайнерлер оларға маскулинность және минимализм жанкүйерлері үшін тамаша балама көреді. Сонымен, Viktor & Rolf топтамасына смокингтің ер нұсқасына ұқсайтын пиджак пен шалбардан жасалған ансамбль кіреді, ал Cushnie жаңа коллекциядағы қысқа және минималды комбинезондар мен костюмдерге артықшылық берді.
9	Гипюр және шілтер		Үйлену тойының сән апталығында сәнді шілтер мен гипюр көйлектері басты назарда болды. Tadashi Shoji-дің барлық топтамасы осы нәзік материалдарда салынған, ал Lela Rose өз кезегінде макраме түріндегі шілтерді қолданған.

Заманауи сәннің басты мәні қызық деп саналатын барлық заттарды пайдалану принципі болып табылады [4]. Той көйлегін жобалау кезінде қолданылатын тиімді мата ассор-

тиментін қолдану үшін, әр түрлі мата түрлеріне тәжірибелік зерттеулер жүргізілді (2-кесте). Нәтижесінде, №2 үлгі (тафта) таңдалды.

Кесте 2 - Той көйлегіне арналған мата ассортиментіне сипаттама

№	Мата аталуы	Беттік тығыздығы, г/ м ²	Құрамы	Ауа өткізгіштігі, дм ³ /м ²
1	Атлас	145	жібек жібі	130
2	Тафта	110	табиғи жібек, мақта жіптері	158
3	Жібек	90	табиғи жібек	146
4	Гипюр	178	синтетикалық талшықтар қосылған мақта жіптері	155
5	Органза	120	вискоза	105

Той көйлегінің сән бағыты консервативті деп саналады. Ақ түс, жерге дейінгі ұзындық, кең етектегі үйлену көйлектері, ампири стилі немесе қынамалы "русалка" - міне, бәлкім, жыл сайын қалыңдықтарға дизайнерлер ұсынады. Әрине, мұның бәрі әдемі, бірақ

одан да көп немесе аз – дәстүрлі. 2020 жылғы үйлену көйлектері басқаша көрінеді [5].

Той көйлектеріне қойылатын талаптарды ескере отырып, сонымен қатар нарықтағы той көйлектерін талдау нәтижесінде, қыздарға арналған трансформацияланатын көйлек жобаланды (1-сурет).

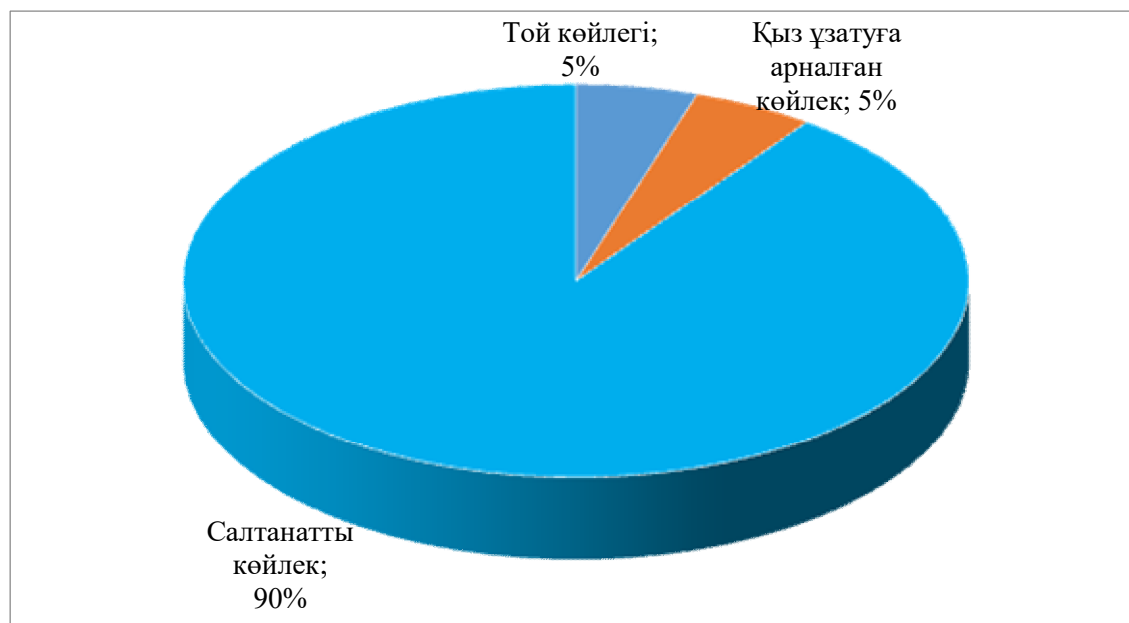

Сурет 1 – Трансформация әдісі арқылы жобаланған той көйлегі

Қорытынды

Жобаланған көйлек 3 түрлі трансформацияға ие: той көйлегі (сурет 1.1), Қыз Ұзатуға арналған көйлек (сурет 1.2), салтанатты

көйлек (сурет 1.3). 3 түрлі трансформацияға ұшырайтын көйлектің қай түрі жоғары сұранысқа ие екендігін анықтау мақсатында қыздар арасында сауалнама жүргізілді (сурет 2).

Сурет 2 – Сауалнама нәтижесі келтірілген диаграмма

Сауалнама нәтижесінде сауалнамаға қатысқан қыздардың 90%-ы трансформацияланатын көйлектің салтанатты көйлек түріне енгендегі үлгісіне (сурет 1.3) дауыс берді. Яғни, салтанатты көйлек үлкен сұранысқа ие. Демек, той көйлегінің той салтанатына киілгеннен кейін, екінші рет салтанатты кештерге киілетін көйлекке айналуы тиімді әрі ыңғайлы.

Бойжеткендер үшін той көйлегін таңдау өмірдегі маңызды шешімдердің бірі болып табылады. Өйткені той көйлегін кию өз кезегінде, әрбір қыздың арманы және өміріндегі ұмытылмас сәттердің бірі.

Мақалада той көйлектерінің тарихына шолу жасалды, қазіргі күнде бойжеткендер арасында кеңінен сұранысқа ие көйлектер тізімі анықталды. Алдағы уақытта той көйлектерінің конструкциялық ерекшеліктерін ескере отырып, той көйлегінің жаңа дизайны жобаланды.

Той көйлегінің дизайнын жобалау негізінде трансформация тәсілін қолдана отырып, киімнің қызметін кеңейту. Айта кететін болсақ, той көйлектерін тек бір-ақ рет киіп қана қоймай, трансформация көмегімен басқа да кештерге қолдану тиімді болып табылады.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Васильев А. История моды: Свадебная мода. - М.: Этерна, 2006. Вып.7, 64 с.
2. Васильев А.А. Европейская мода: Три века/ А.А. Васильев. - М.:Слово, 2006. - 30 с.
3. Vogue UA – женский журнал о моде, красоте и стиле [Электронды ресурс]. Кіру режимі: [https://ojooo.com/page/vogue.ua-47265.html]. Кіру мерзімі: 18.02.2020
4. Савостицкий Н. А., Амирова Э. К. Материаловедение швейного производства. — М.: Академия, 2012. — 270 с.
5. Стебакова Т. Г., Родкина А. А. К вопросу о влиянии свойств текстильных материалов на формообразование одежды // Молодой ученый. — 2016. — №28. — С. 180-182.